

Sygn. akt IV Ka 249/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2018 roku

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Waldemar Majka
Protokolant:	Martyna Skuza

przy udziale Grzegorza Howorskiego Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2018 roku

sprawy G. L.

córki J. i H. z domu J.

urodzonej (...) w W.

oskarżonej z art. 286 § 1 kk i art. 270 § 1 kk w związku z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Wałbrzychu

z dnia 14 lutego 2018 roku sygnatura akt II K 539/17

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od oskarżonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej M. T. 840 złotych tytułem kosztów udziału pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. B. z Kancelarii Adwokackiej w W. 516,60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane z postępowaniem odwoławczym, w tym wymierza 180 złotych opłaty za to postępowanie.

Sygnatura akt IV Ka 249/18

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Wałbrzychu wniósł akt oskarżenia przeciwko G. L. oskarżając ją o to, że:

I. W dniu 18 sierpnia 2014r. W W. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z nieustaloną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako przedstawiciel firmy (...) S.A wprowadziła w błąd swojego pracodawcę co do faktu zawarcia z I. K. umowy pożyczki pieniężnej o nr (...) w kwocie 1500 złotych, oraz autentyczności podpisu

I. K. na dokumencie umowy pożyczki a następnie posłużyła się nieautentycznym dokumentem doprowadzając pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie łącznej 2367.62 złotych działając na szkodę (...) S.A z siedzibą w W. i I. K.

tj. o czyn określony w art. 286§1kk i 270§1kk w zw. z art 11§2kk

II. W dniu 29 września 2014r. W W. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z nieustaloną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako przedstawiciel firmy (...) S.A wprowadziła w błąd swojego pracodawcę co do faktu zawarcia z B. P. umowy pożyczki pieniężnej o nr (...) w kwocie 1500 złotych, oraz autentyczności podpisu B. P. na dokumencie umowy pożyczki a następnie posłużyła się nieautentycznym dokumentem doprowadzając pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 2223.41 złotych działając na szkodę (...) S.A z siedzibą w W. i B. P.

tj. o czyn określony w art. 286§1kk i 270§1kk w zw. z art 11§2kk

III. W dniu 27 maja 2014r. W W. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z nieustaloną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako przedstawiciel firmy (...) S.A wprowadziła w błąd swojego pracodawcę co do faktu zawarcia z M. T. umowy pożyczki pieniężnej o nr (...) w kwocie 1500 złotych, oraz autentyczności podpisu M. T. na dokumencie umowy pożyczki a następnie posłużyła się nieautentycznym dokumentem doprowadzając pokrzywdzonego do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 4339,25 złotych działając na szkodę (...) S.A z siedzibą w W. i M. T..

tj. o czyn określony w art. 286§1kk i 270§1kk w zw. z art 11§2kk

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2018 roku (sygnatura akt II K 539/17) Sąd Rejonowy w Wałbrzychu G. L. uznał za winną popełnienia tego, że

1. W dniu 18 sierpnia 2014r. W W. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z nieustaloną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako przedstawiciel firmy (...) S.A wprowadziła w błąd swojego pracodawcę co do faktu zawarcia z I. K. umowy pożyczki pieniężnej o nr (...) w kwocie 1500 złotych, oraz autentyczności podpisu I. K. na dokumencie umowy pożyczki, a następnie posługując się nieautentycznym dokumentem doprowadziła pokrzywdzonego (...) S.A do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1500 zł,

2. W dniu 29 września 2014r. W W. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z nieustaloną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako przedstawiciel firmy (...) S.A wprowadziła w błąd swojego pracodawcę co do faktu zawarcia z B. P. umowy pożyczki pieniężnej o nr (...) w kwocie 1500 złotych, oraz autentyczności podpisu B. P. na dokumencie umowy pożyczki, a następnie posługując się nieautentycznym dokumentem doprowadziła pokrzywdzonego (...) S.A do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1500 zł,

3. W dniu 27 maja 2014r. W W. woj. (...) działając wspólnie i w porozumieniu z nieustaloną osobą, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, jako przedstawiciel firmy (...) S.A wprowadziła w błąd swojego pracodawcę co do faktu zawarcia z M. T. umowy pożyczki pieniężnej o nr (...) w kwocie 1500 złotych, oraz autentyczności podpisu M. T. na dokumencie umowy pożyczki, a następnie posługując się nieautentycznym dokumentem doprowadziła pokrzywdzonego (...) S.A. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 1500 zł działając na szkodę (...) S.A. z siedzibą w W. i M. T.,

tj. popełnienia występków z art. 286§1 kk i art. 270§1 kk w zw. z art. 11§2 kk, przyjmując, że dopuściła się ich działając w warunkach ciągu przestępstw, i za to na podstawie art. 286§1 kk w zw. z art. 11§3 kk w zw. z art. 91§1 kk wymierzył jej karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II na podstawie art. 69§1 kk i art. 70§1 kk warunkowo zawiesił wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby 2 (dwóch) lat;

III na podstawie art. 72§1 pkt 1 kk zobowiązał skazaną do informowania sądu o przebiegu okresu próby;

IV na podstawie art. 46§1 kk orzekł obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz (...) S.A. w W. kwoty 3000 zł i na rzecz M. T. kwoty 4339,25 zł;

V zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. B. kwotę 732,24 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonej z urzędu;

VI zwolnił oskarżoną od uiszczenia kosztów sądowych poniesionych w sprawie, wydatki zaliczając na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonej, zaskarżając wyrok w całości, zarzucając:

1) obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 438 pkt 2 kpk), a mianowicie:

– art. 5 § 2 kpk poprzez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonej;

- art. 7 kpk poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i dokonanie jej w sposób dowolny, a w konsekwencji:

2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść rozstrzygnięcia (art. 438 pkt 3 kpk) poprzez przyjęcie, że oskarżona utrzymywała kontakty z A. P., z którą była w porozumieniu i uzyskiwała od niej dane potrzebne do zawierania umów pożyczek;

- oskarżona miała świadomość co do nieprawdziwości podpisywanych przez nią umów pożyczek;

- oskarżona współdziałała z inną nieustaloną osobą przy zawieraniu umów pożyczek z pokrzywdzonymi.

Z uwagi na powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie oskarżonej G. L. od zarzucanych jej czynów.

Sąd okręgowy zważył:

apelacja nie zasługiwała na uwzględnienie.

Wbrew odmiennym zapatrywaniom skarżącego w rozpoznawanej sprawie sąd rejonowy nie dopuścił się błędu w ustaleniach faktycznych oraz nie naruszył przepisów postępowania. Argumentacja uzasadnienia zaskarżonego wyroku jest przekonująca, zaś analiza dowodów wskazuje na ponadprzeciętną wnikliwość i logiczne rozumowanie w ocenie dowodów.

Za niezasadne uznać należy stanowisko skarżącego o naruszeniu w sprawie art. 5§2 kpk. W świetle zgromadzonych w sprawie i prawidłowo ocenionych dowodów zapatrywania autora apelacji, iż zachodziła wątpliwość co do winy i sprawstwa oskarżonej G. L. odnośnie przypisanych jej w wyroku przestępstw pozostają chybione. Zaakcentowania wymaga, iż reguła in dubio pro reo unormowana w art. 5§2 kpk ma zastosowanie wówczas gdy nie można wyjaśnić wątpliwości, które muszą mieć obiektywne uwarunkowania i - co wymaga zaznaczenia - być stwierdzone przez sąd rozstrzygający sprawę. Tymczasem w niniejszej sprawie sąd I instancji nie miał żadnych wątpliwości w zakresie sprawstwa i winy oskarżonej, co jednoznacznie wynika z treści wydanego wyroku i pisemnego uzasadnienia, brak jest nadto także podstaw do uznania, iż wątpliwości takie sąd I instancji powinien był powziąć. Nie powstała zatem potrzeba zastosowania art. 5§2 kpk.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 7 kpk - również uznać należy go za nietrafny. Sąd rejonowy w rozpatrywanej sprawie zebrane dowody poddał wnikliwej, rzetelnej i obiektywnej analizie oraz ocenie spełniającej wymagania art. 7 kpk i na ich podstawie poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne oraz słusznie uznał, iż podjęte przez oskarżoną G. L. działania wypełniały znamiona z art. 286§1 kk i art. 270§1 kk. Kwestionując zaskarżony wyrok autor apelacji nie przedstawił merytorycznych argumentów mogących podważyć dokonaną ocenę zgromadzonych dowodów. W

rozpatrywanej sprawie sąd rejonowy zweryfikował, w oparciu o całokształt materiału dowodowego, wypowiedzi oskarżonej, prezentowaną przez nią wersję wydarzeń i prawidłowo uznał, że wyjaśnienia złożone przez G. L. nie zasługiwały na przyznanie im waloru wiarygodności.

Zwrócić należy uwagę, iż do obowiązku oskarżonej należało zweryfikowanie danych klienta i porównanie jego wizerunku ze zdjęciem w dowodzie osobistym, do obowiązków wymienionej należało ponadto zawieranie umów w miejscu zamieszkania pożyczkobiorcy, a o istniejących wymaganiach oskarżona – G. L. zajmując się już od dłuższego czasu udzielaniem pożyczek - z pewnością wiedziała, posiadania wiedzy takiej zresztą nie kwestionuje. W swoich wyjaśnieniach oskarżona podawała, że to ona zawierała umowy pożyczki i stronami tych umów były I. K., M. T. i B. P.. Nie sposób jednakże w tym miejscu nie zauważyć, iż z zeznań B. P. i M. T. wynika, że w czasie gdy miały zostać zawarte umowy – z wykorzystaniem danych wskazanych osób - nie przebywały one w miejscu zamieszkania, a brak jest jakichkolwiek podstaw aby odmówić wiarygodności zeznaniom tych świadków. W sytuacji gdyby oskarżona miała jakieś wątpliwości co do tożsamości osoby, która zamierzała zawrzeć umowę pożyczki to niewątpliwie winna odstąpić od jej sporządzenia. Zamieszczając w treści przedmiotowych umów dane osobowe I. K., M. T. oraz B. P. oskarżona miała świadomość fikcyjności tych umów w zakresie osoby kredytobiorcy. Znamiennym ponadto w sprawie tej pozostaje, iż żaden z adresów wskazanych w przedmiotowych umowach nie był prawidłowy.

Podnoszona w apelacji przez skarżącego okoliczność, iż w sprawie pożyczek z wykorzystaniem danych osobowych I. K., B. P. oraz M. T. spełnione zostały wszystkie wymogi formalne - w tym uzyskanie kodu autoryzacji, a także, iż pożyczki te zostały odnotowane w rejestrze przez G. L., nie wyklucza automatycznie sprawstwa oskarżonej, co trafnie eksponuje sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Ponadto w realiach niniejszej sprawy sama kwestia, iż (co niewątpliwie wynika z opinii biegłego z zakresu badania pisma i dokumentów) to nie oskarżona podrobiła podpisy pokrzywdzonych nie ekskulpuje oskarżonej. Podjęte przez G. L. działania wspólnie i w porozumieniu z inną nieustaloną osobą było ukierunkowane na cel, jakim było uzyskanie korzyści majątkowej. Oskarżona dysponując wiedzą odnośnie trybu udzielania pożyczek oraz sposobu weryfikacji wniosków, wiedzę tę wykorzystwała mając poczucie bezkarności, które okazało się jednak płonne.

Odnosząc się do argumentacji apelacji i oceniając fakty związane z przedmiotowymi umowami sąd rejonowy zasadnie zwrócił uwagę na aspekt znajomości oskarżonej z A. P.. Kwestionując wydane w sprawie rozstrzygnięcie skarżący czyni uwagi, iż „nie do zaakceptowania jest także pogląd dotyczący istnienia związku oskarżonej z A. P., bowiem żaden dowód w sprawie nie uzasadnia takiej tezy. Fakt zatrudnienia w tej samej firmie nie przesądza o powyższym, w szczególności mając na względzie charakter pracy doradcy, a więc pracę w terenie. Znajomości tychże osób nie potwierdza także żaden przesłuchany w sprawie świadek, co czyni postawienie istotnej tezy nieuzasadnionym”.

Odnosząc się do przedstawionej w powyższym zakresie argumentacji apelacji zauważyć należy, iż - jak wskazał sąd rejonowy w pisemnych motywach wydanego wyroku - G. L. i A. P. były zatrudnione w (...) S.A. (A. P. w okresie 18.02.2011 roku – 06.12.2011 roku), a także w firmie (...) Sp. z o.o. we W., A. P. w okresie od 03.04.2014 roku do 12.06.2017 roku, zaś oskarżona od 22.06.2015 roku do 24.05.2017 roku. A. P. zatrudniona była także w firmie (...) sp. z o.o. w W. w okresie 30.07.2013r. do 02.09.2014r. Symptomatycznym przy tym ponadto pozostaje, iż jak wynika z informacji urzędu wojewódzkiego to właśnie A. P. przyjmowała wnioski o wydanie paszportu składane przez M. T. i I. K.. Odnotowania wymaga przy tym również fakt, iż - jak wynika z informacji urzędu wojewódzkiego - to właśnie A. P. dokonała sprawdzenia danych osobowych B. P. - bez uzasadnionej potrzeby – chociaż nie była pracownikiem przyjmującym wniosek paszportowy tej osoby. Zwrócić nadto należy uwagę, iż powyższe miało miejsce w dniu 11.09.2014 roku, a zatem kilka dni przed datą umowy z dnia 29 września 2014 roku. W przedstawionej argumentacji skarżący podnosi przy tym również, iż „w tym miejscu wskazać chociażby należy, że w swoich zeznaniach M. T. wskazywała, że w rozmowie z A. P., która była jej znajomą, ta przyznała, że zaciągnęła kredyt na jej dane nie posiadając jednocześnie zgody wskazanej na uczynienie powyższego. M. T. wskazała także, że uzgodniła ostatecznie z A. P., że ta spłaci zaciągniętą na jej dane pożyczkę, co faktycznie nie nastąpiło. Nazwisko oskarżonej nie pojawiło się w przebiegu tej „transakcji” stąd niezrozumiałym pozostaje przypisanie oskarżonej popełnienia zarzucanego jej czynu chociażby tylko w tym zakresie”.

Nie sposób zaakceptować argumentacji apelującego w przytoczonym powyżej zakresie, bowiem przyjęcie tak daleko idących zbiegów okoliczności stanowiłoby przejaw skrajnej naiwności i braku logicznego rozumowania. Analizując przedstawione tezy zaznaczenia wymaga, iż wnikliwa ocena zeznań M. T. wskazuje, iż świadek w swojej relacji odnosząc się do aspektów dotyczących tej umowy, a zawartej z wykorzystaniem jej danych osobowych wskazywała również w swoich zeznaniach na inną sytuację, związaną z umową pożyczki, która została zawarta na jej dane osobowe przez A. P.. Z relacji M. T. wynika, iż po tym jak uzyskała ona wiedzę o tamtej (innej) pożyczce zaciągniętej przez A. P. wymieniona miała się z nią skontaktować i przyznać, że zawarła umowę na jej dane. Zwrócić przy tym należy uwagę, iż z zeznań świadka wynika - na co zwrócił uwagę sąd rejonowy w pisemnym uzasadnieniu - iż jakkolwiek A. P. nie powiedziała jej wprost jak weszła w posiadanie jej danych osobowych, ale na pytanie świadka czy ma to związek z zajmowanym przez nią stanowiskiem w urzędzie paszportowym A. P. miała odpowiedzieć „wyobraź sobie, że jest to możliwe”.

Sąd rejonowy w świetle całokształtu zgromadzonych dowodów ocenionych w sposób swobodny przyjął, iż oskarżona przypisanych jej w wyroku czynów dopuściła się działając z inną nieustaloną osobą. Zwrócić w tym miejscu należy uwagę, iż z opinii biegłego z zakresu badania pisma i dokumentów wynika, iż podpisy w umowach tych w miejscu pożyczkobiorcy nie zostały nakreślone przez I. K., B. P., M. T. jak również oskarżoną, co wydaje się naturalną konsekwencją podjęcia działań zmierzających do niewykrycia sprawy. Zważywszy na powyższe niewątpliwym w sprawie tej pozostaje, iż oskarżona G. L. popełniając przypisane jej przestępstwa działała wspólnie i w porozumieniu z inną jeszcze nieustaloną osobą.

We wniesionym środku odwoławczym, o czym wspomniano już powyżej, skarżący kwestionując sprawstwo oskarżonej podnosi zarzuty naruszenia art. 5§2 kpk i art. 7 kpk zaakcentowania wymaga natomiast, iż jak wskazuje się w praktyce orzeczniczej nieprawidłowym jest formułowanie zarzutu naruszenia zasad wyrażonych w art. 5 k.p.k., w tym zasady in dubio pro reo obok zarzutu dowolnej oceny dowodów - art. 7 k.p.k. Tak sformułowane zarzuty powodują, iż apelacja jest wewnętrznie sprzeczna. Skarżący może skutecznie powoływać się na treść art. 5 § 2 k.p.k. tylko wtedy, gdy sąd orzekający po przeprowadzeniu postępowania dowodowego dokona wszechstronnej oceny dowodów, zgodnie z wymogami art. 7 k.p.k. i mimo tego nie usunie wątpliwości, co do istotnych okoliczności sprawy. Nie można zatem jednocześnie podnosić obrazy reguł przewidzianych w tych dwóch normach prawnych. Nadto zarzut naruszenia przepisu art. 5 § 2 k.p.k. postawić można tylko wtedy, gdy sąd orzekający poweźmie wątpliwości, a mimo tego rozstrzygnie je na niekorzyść oskarżonego, nie zaś wtedy, gdy wątpliwości te ma strona (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 stycznia 2018 roku II Aka 401/17).

Mając na względzie powyższe stwierdzić należy, iż sąd rejonowy uznając oskarżoną za winną popełnienia przypisanych jej w wyroku występków z art. 286§1 kk i art. 270§1 kk popełnionych w warunkach ciągu przestępstw z art. 91§1 kk nie popełnił zarzucanych błędów w ustaleniach faktycznych, zaś zaskarżone orzeczenie jest ze wszech miar trafne..

Z tych też wszystkich względów orzeczono jak w wyroku (art.437§1 kpk).

Na podstawie art. 16 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o Adwokaturze (Dz. U. Nr 16 poz. 24 z późn. zm.) oraz §11 ust. 2 pkt 4 oraz §16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie zasądzono od oskarżonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej M. T. 840 złotych tytułem kosztów udziału pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym.

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o Adwokaturze (Dz. U. Nr 16 poz. 24 z późn. zm.) oraz §17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016 roku (Dz. U. z 2016 roku poz. 1714) zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. B. z Kancelarii Adwokackiej w W. 516,60 złotych tytułem kosztów nie opłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono po myśli art. 636§1 kpk w zw. z art.633§1 kpk zasądzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane z postępowaniem odwoławczym, a na podstawie art.8

oraz art.2 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 23.06.1973r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. nr 49, poz. 223 ze zm.)
wymierzono opłatę 180 zł za to postępowanie.